

Yhteistyösopimus Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelusta

360/02.08.00/2021 Seudullisen kaupunkipyöräpalvelun hankinta

Hallitus 08.10.2024 § 65

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Taustaa Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelusta

HSL:n ja Helsingin välinen yhteistyö kaupunkipyöräpalvelun toteuttamisessa on alkanut vuonna 2016. Kaupunkipyöräpalvelu laajeni Espooseen vuonna 2018 ja Vantaa on perustanut oman erillisen kaupunkipyöräjärjestelmänsä vuodesta 2019 alkaen.

Solmittavan yhteistyösopimuksen tarkoituksena on toteuttaa kustannustehokas ja kuntakohtaisiin alueellisiin kaupunkipyöräpalvelusopimuksiin perustuva, Helsingin seudun yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä. Kaupunkipyöräjärjestelmään voivat osallistua myös muut Helsingin seudun kunnat, joissa ei aikaisemmin ole ollut kaupunkipyöräjärjestelmää. Yhteistyösopimuksen osapuolia ovat:

1. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (KLOY), joka edustaa Helsinkiä,
2. Espoo,
3. Vantaa,
4. Kauniainen,
5. Kerava,
6. Sipoo,
7. Tuusula,
8. Kirkkonummi,
9. Siuntio,
10. Hyvinkää ja
11. HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä.

Kaupunkipyöräjärjestelmässä on koko Helsingin seudulla asiakkaan kannalta yksi ja sama käyttökonsepti. Asiakas rekisteröityy yhteen kaupunkipyöräjärjestelmään ja saa kuntien yhteisesti sopimien käyttöehtojen ja käyttömaksujen hinnaston mukaisen käyttömaksun suorittamalla kaupunkipyöräkäyttöoikeuden käyttöehtojen mukaiseksi ajaksi ja ehdoilla. Noudatettavat käyttöehdot ja käyttömaksujen hinnasto ovat samat kaikissa kunnissa. Asiakas voi kaupunkipyörämatkalla kulkea kuntarajan yli, ja kaupunkipyörän voi palauttaa myös muun kuin matkan lähtökunnan pyöräasemalle.

Yhteistyösopimuksen keskeinen sisältö

Yhteistyösopimuksessa määritetään eri sopijapuolten roolit seudullisen kaupunkipyöräpalvelun kilpailuttamisessa ja toteuttamisessa.

Yhteistyösopimuksen perusteella KLOY kilpailuttaa vuosina 2024–2025 Helsingin seudun kunnille yhteisen kaupunkipyöräpalvelun suunnittelemisen, toteuttamisen ja ylläpidon. Kaikki yhteistyösopimukseen osallistuvat kunnat kuitenkin sopivat kaupunkipyöräjärjestelmän toimivuudesta yhtenä integroituna kokonaisuutena hankesuunnitelmien ja tarjouspyynnön määrittelyjen valmisteluvaiheessa.

Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan KLOY perustaa keväällä 2025 kaupunkipyöräpalvelun hankintaa varten puitejärjestelyn, johon kunnilla on mahdollisuus osallistua. Yhteistyösopimus ei sido kuntia osallistumaan hankintaan jo

tällä hetkellä, vaan määrittelee osapuolten vastuut palvelun toteuttamisessa kilpailutuksen ja sopimuskauden osalta. Sopijapuolten vastuut määräytyvät tarkemmin myöhemmin solmittavilla kuntien ja palveluntuottajien välisillä palvelusopimuksilla. Palvelusopimusten liitteenä tulee olemaan myös HSL:n, palveluntuottajan ja kunnan välinen kolmikantaliite, jossa määritellään osapuolten välistä yhteistyötä.

Kunnat toteuttavat Helsingin seudun kuntien yhteisen Kaupunkipyöräpalvelun kilpailuttamisen KLOY:n koordinoimana ja vetovastuulla, niin että valmisteluun osallistuvat Helsingin (KLOY ja KYMP), Espoon, Vantaan ja HSL:n edustajat. HSL huolehtii, että hankkeen valmistelussa tehdyt linjaukset ja ratkaisut tulevat tietoon muiden kaupunkipyöräpalveluun osallistuvien kuntien valmistelutyössä niin, että kunnilla on tieto, osaaminen ja edellytykset ottaa ne huomioon omassa valmistelussaan.

HSL:n tehtävät ja vastuut kaupunkipyöräpalvelun toteuttamisessa

HSL huolehtii ja vastaa Kaupunkipyöräpalvelun

- viestinnästä,
- markkinoinnin suunnittelusta ja toteutuksesta, ml. HSL:n kaupunkipyöräpalvelulle tarjoamasta näkyvyydestä HSL:n hallinnoimissa mainoslaitteissa niitä koskevien sopimusten HSL:lle antaman kiintiöajan puitteissa,
- asiakasrajapinnasta ja asiakassuhteista,
- Kaupunkipyöräpalvelun asiakkaiden rekisteröitymiseen liitettävästä sovelluksesta, mikäli palveluntuottajan sovelluksesta päätetään siirtyä HSL:n sovellukseen kuntien ja HSL:n sopimalla tavalla ja aikataulussa, sekä
- digipalveluiden kehittämisestä ja toteuttamisesta niiltä osin, kun palvelu tai sen osa on jatkossa HSL:n toimesta tuotettua.

Kaupunkipyöräpalvelusta aiheutuvien tulojen jako

Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksuista koostuvat tulot jaetaan kuntien kesken. Lähtökohtana on, että lasketaan kunnittain yhteen kussakin kunnassa tapahtuneet kaupunkipyörän käyttöönotot ja palautukset, ja käyttömaksujen jako kunnille tehdään näiden kuntakohtaisten summien suhteessa.

Kukin kunta saa myös hyväkseen omalle alueelleen mahdollisesti sijoitettaviksi hyväksymistään kaupunkipyöräjärjestelmään liittyvistä mainostauluista saatavat ja alueellisen kaupunkipyörösopimuksen perusteella määräytyvät mainostulot.

Kaupunkipyöräpalvelusta aiheutuvien kustannusten jako

Kunnat maksavat oman alueensa kaupunkipyöräpalvelusta tarjouskilpailun perusteella määräytyvien hintojen mukaan.

Kuntien yhteisten kustannusten osalta lähtökohtana on, että sopijapuolet eivät maksa toisilleen yhteistyösopimuksen piiriin kuuluvien palvelujen tuottamisesta, ellei toisin ole sovittu. HSL:n kustannuksien osalta on määrätty, että HSL:n digipalveluiden kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä markkinoinnin suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuvat ulkoiset kustannukset jaetaan kuntien kesken. HSL kuitenkin kattaa itse em. tehtävistä aiheutuvat sisäiset kustannuksensa.

Ehdotus	Hallitus päättää hyväksyä HSL:n, kuntien ja KLOY:n välisen yhteistyösopimuksen Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelusta.
Käsittely	Vantaan asiantuntijaedustaja Tero Anttila sekä hallituksen jäsenet Anssi Aura ja Mia Laiho ilmoittivat olevansa esteellisiä osallistumaan asian käsittelyyn ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	1. Yhteistyösopimus Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelusta